

ลักษณะปรากฏและสมรรถภาพการผลิตของไก่เบตงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)

Phenotype and Performance of Betong Chickens in Three Southern Border Provinces (Pattani, Yala, and Narathiwat)

เถลิงศักดิ์ อังกุลเศรษฐี
Talerngsak Angkuraseranee

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี ประเทศไทย 11120
School of Agriculture and Cooperatives, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi, Thailand 11120
Corresponding author: talerngsak.ang@stou.ac.th

บทคัดย่อ

ลักษณะปรากฏของไก่เบตง มีขนสีเหลืองอ่อนตลอดทั้งตัว จงอยปากและแข้งสีเหลือง ผิวน้ำนํ้าเหลือง หงอนจักร ไก่เบตงอายุ 16-24 สัปดาห์ เพศผู้มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.0-2.5 กิโลกรัม และเพศเมียมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 1.46-2.2 กิโลกรัม อัตราการแลกเนื้อเท่ากับ 3.29 เพศเมียเริ่มไข่ประมาณ 23 สัปดาห์ ให้ไข่เฉลี่ย 13 ฟองต่อชุด หรือประมาณ 60 ฟองต่อปี น้ำหนักไข่เฉลี่ย 47.77 กรัม น้ำหนักซากและชิ้นส่วนต่างๆ ของไก่เบตงเพศผู้อายุ 24 สัปดาห์ มีเปอร์เซ็นต์ซากอ่อน เนื้ออกสันนอก สะโพก น่อง ปีก แข้ง หัว หัวใจ และม้าม สูงกว่าเพศเมีย ขณะที่เพศเมียมีเปอร์เซ็นต์เนื้ออกสันใน ซีโครงและหลัง ตับ กึ๋น และไขมันในช่องท้องสูงกว่าเพศผู้

คำสำคัญ: ไก่เบตง สมรรถภาพการผลิต ลักษณะปรากฏ ภาคใต้

Abstract

The phenotypes of Betong chickens are bright reddish-yellow plumage throughout the body, yellowish skin and a beak, and a single comb. The body weights of male and female Betong chickens (at the age of 16 – 24 weeks) were 2.0 – 2.5 and 1.46 – 2.2 kg, respectively. The feed conversion ratio was 3.29. Female Betong chickens started to lay eggs at approximately 23 weeks and they laid an average of 13 eggs per clutch or approximately 60 eggs per year. The average weight of an egg was 47.77 grams. The weights of prechilled carcass, pectoralis major, thighs, drumstick, wing, shank, head, heart, and spleen of the males (at the age of 24 weeks) were higher

than those of females. Whereas the weights of pectoralis minor, skeletal frame, liver, gizzard, and abdominal leaf fat of females were higher than those of males.

Keywords: Betong Chicken, Performance, Phenotype, Southern Thailand

คำนำ

ไก่เบตง (Betong chicken) มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Gallus gallus* เป็นไก่พื้นเมืองที่สำคัญของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ต้นกำเนิดไก่เบตงเกิดจากการอพยพของชาวจีนจากเมืองกวางสีที่ได้นำไก่พันธุ์แลงซาน (Langshans) ติดตัวมาด้วยในขณะที่จะเข้ามาตั้งถิ่นฐานในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ประเทศไทย และได้ขยายแพร่กระจาย 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ไก่เบตงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เนื่องจากเป็นที่นิยมของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในเรื่องของคุณภาพเนื้อ ซึ่งมีกลิ่นหอม เนื้อนุ่ม และโดยเฉพาะหนังของไก่เบตงที่มีลักษณะเฉพาะคือ มีความหนึบกรอบ ด้วยที่ไก่เบตงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งด้านรูปร่างลักษณะภายนอก และมีการเลี้ยงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไก่เบตงจึงนับได้ว่าเป็นไก่พื้นเมืองของประเทศไทยที่มีศักยภาพด้านการตลาด มีราคาสูงกว่าไก่พื้นเมืองไทยสายพันธุ์อื่นๆ ปัจจุบัน ไก่เบตงพันธุ์แท้อยู่ในสถานการณ์ที่มีจำนวนประชากรไก่ในพื้นที่ลดลง เนื่องจากในอดีตไก่เบตงตัวโตจะถูกนำไปจำหน่าย ส่งผลต่อการพัฒนาพันธุ์กรรมเกิดการขาดแคลนไก่เบตงพ่อแม่ที่มีพันธุ์กรรมดีที่สามารถถ่ายทอดไปสู่รุ่นลูก ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปรากฏและสมรรถภาพการผลิตที่ของไก่เบตงที่เลี้ยงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นและประโยชน์ในการพัฒนาโจทย์วิจัยสำหรับพื้นที่ต่อไป

ลักษณะปรากฏของไก่เบตง

ลักษณะปรากฏของไก่เบตง คือ มีขนสีเหลืองอ่อนหรือเหลืองทองตลอดทั้งตัวทั้งในเพศผู้และเพศเมีย ขนของไก่เบตงจะงอกช้า โดยจะเริ่มมีขนเต็มเมื่ออายุประมาณ 10 สัปดาห์ ที่บริเวณปีกและหางมีขนประเภท primary feather และ secondary feather น้อยมาก และมีลักษณะสั้นและแคบกว่าไก่พื้นเมือง ไก่เบตงรุ่น (young chicks) อายุ 7-16 สัปดาห์ไม่มีการพัฒนาของขนหาง (tail feather) เมื่อโตเต็มวัย (adult chicken) อายุประมาณ 17 สัปดาห์จะมีขนปีกรอง (secondary wing feather) พัฒนาเพียง 4-8 ขน ขนปีกสั้น ไม่มีขนปีกแข็ง และปลิวขึ้นข้างบน และมีขนหางสั้น

มาก ส่วนเพศผู้มีขนสร้อย (plumage) สีเหลืองอมแดง (reddish-yellow) แข้งมีสีเหลือง นิ้วมีสีเหลือง เล็บมีสีขาวอมเหลือง เพศผู้มีหงอนจักร แต่เพศเมียมีหงอนถั่วสั้นหรือหงอนจักรติดหนึ่งหัว (ตารางที่ 1) ให้เนื้อคุณภาพดี รสชาติดี หอมหวาน เนื้อเหนียวนุ่ม ไม่เละ หนังหนึบกรอบ จึงทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ (นิรัตน์ กองรัตนานันท์ และ รัตนา โชติสังาศ, 2539; ดำรัส ชาตธีวงศ์ และวินัย วารี, 2549; กรมลพัสต์, 2557; เกลิงศักดิ์ อังกรเศรณี และคณะ, 2561)

รูปแบบการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เกลิงศักดิ์ อังกรเศรณี และคณะ (2561) รายงาน รูปแบบการเลี้ยงไก่เบตงเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) คือ มีรูปแบบการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย โดยมีระยะเวลาการเลี้ยงจนกระทั่งขาย มีความแตกต่างกันตามความต้องการของตลาด ได้แก่ เลี้ยงจนจับจำหน่ายที่อายุประมาณ 4-5 เดือน และที่อายุประมาณ 6 เดือน ในขณะที่ Chanjula and Pattamarakha (2002) รายงานว่า เกษตรกรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้มีรูปแบบการเลี้ยงไก่เบตง 3 รูปแบบ คือ เลี้ยงแบบขังคอก เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย และเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ ประมาณร้อยละ 6.9, 73.3 และ 19.8 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนีย์ ตรีมณี และคณะ (2556) ที่รายงานว่า เกษตรกรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้มีรูปแบบการเลี้ยง 3 รูปแบบ คือ เลี้ยงแบบขังคอก เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย และเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ ซึ่งรูปแบบการเลี้ยงทั้ง 3 รูปแบบไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน แต่การเลี้ยงแบบปล่อยอิสระไก่เบตงมีปริมาณการกินอาหารน้อยที่สุด ในขณะที่การเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อยให้ผลตอบแทนน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 2 รูปแบบ (เลี้ยงแบบขังคอก และเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ)

Table 1. Phenotype of Betong Chickens

ลักษณะ	เพศผู้	เพศเมีย
ปาก	สีเหลืองอ่อน มีจงอยปากงุ้มแข็งแรง	โคนปากมีสีน้ำตาลเข้มค่อยๆ จาง เป็นสีเหลืองที่ปลายปาก จงอยปากงุ้มแข็งแรง
ตา	ตานูนแจ่มใส สีเหลืองอมน้ำตาล	ตานูนแจ่มใส สีเหลืองอมน้ำตาล
หงอน	หงอนจักร	หงอนถั่วสั้น หรือ จักรติดหนังหัว
สีใบหน้า	แดง	แดง
หัว	กว้าง	กว้าง
คอ/สีสร้อยคอ	คอตั้ง แข็งแรง ขนคอมีสีเหลืองทองที่หัว และ ค่อยๆ จางลงมาถึงลำตัวคล้ายสร้อยคอ	คอตั้ง แข็งแรง สีเหลืองอ่อน
ปีก	สั้น แข็งแรง ไม่มีขนแข็ง ขนสีเหลืองอาจมีเส้นสีดำ 1 หรือ 2 เส้นที่ปลายแถบของขน	แข็งแรงพอเหมาะกับลำตัว ขนปีกเต็ม ไม่มีขนแข็ง
อก	กล้ามเนื้อกว้าง ตามลักษณะของไก่เนื้อทั่วไป ขนที่อกและใต้ปีกสีเหลืองอ่อน	กว้างหนาตามลักษณะของไก่เนื้อทั่วไป ขนสีเหลืองดกคลุมทั่วตัว
หลัง	มีระดับขนานกับพื้นดิน กว้างเป็นแผ่นๆ	วางแนวขนานกับพื้นมีขนสีเหลืองดก
ขนลำตัว	ขนสร้อยสีเหลืองทอง	สีเหลืองอ่อน-สีเหลืองทอง
หาง	มีขนหางไม่ดก สั้น ไม่มีขนกรวยหาง	ขนสร้อยและขนแข็งสีเหลืองอ่อน
ขาไก่	มีขนาดใหญ่พอเหมาะกับลำตัวเช่นเดียวกับไก่เนื้อทั่วไป ขนมีสีเหลือง	มีขนาดใหญ่พอเหมาะกับลำตัว ขนสีเหลืองดก
ผิวหนัง	ขาวอมเหลือง	ขาวอมเหลือง
แข้งไก่	กลม ลำสัน เกล็ดขาวแถวแนวเป็นระเบียบสีเหลือง-ส้มอ่อน	กลม ลำสัน เกล็ดขาวแถวแนวเป็นระเบียบสีเหลือง-ส้มอ่อน
นิ้วไก่	เหยียดตรงและแข็งแรง	เหยียดตรงและแข็งแรง
เล็บ	เหลืองอ่อน	เหลืองอ่อน

ที่มา: ดัดแปลงจาก นีรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนา โชติสังภาส (2539), นีรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนา โชติสังภาส (2544), ปิ่น จันจุฬา และคณะ (2547), กรมปศุสัตว์ (2557)

สมรรถภาพการเจริญเติบโตของไก่เบตง

เถลิงศักดิ์ อังกุลเศรณี และคณะ (2561) รายงานว่า ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่เบตงอายุประมาณ 16-18 สัปดาห์ ไก่เบตงเพศผู้มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.0-2.2 กิโลกรัม และไก่เพศเมีย

มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 1.7-2.0 กิโลกรัม มีค่าใกล้เคียงกับการศึกษาของ ทวี อบอุ่น และอรพิน เวชบุษกร, (2537); นิรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนา โชติสังกาต, (2539) ที่รายงานว่าไก่เบตงเพศผู้โตเต็มที่ยุอายุประมาณ 16 สัปดาห์มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.11-2.49 กิโลกรัม ไก่เพศเมียมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 1.69-1.78 กิโลกรัม กรมปศุสัตว์ (2557) รายงานว่า ไก่เบตงเพศผู้และเพศเมียโตเต็มที่ยุอายุประมาณ 16 สัปดาห์มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 และ 2.0 กิโลกรัม ในขณะที่การเลี้ยงไก่เบตงของเกษตรกรสำรวจโดยเกลิงศักดิ์ อังกรเศรณี และคณะ (2561) รายงานว่า ไก่เบตงเพศผู้อายุประมาณ 20-24 สัปดาห์มีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.2-2.5 กิโลกรัม และไก่เพศเมียมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 1.8-2.2 กิโลกรัม โดยมีน้ำหนักตัวมากกว่าที่รายงานโดย ปิ่น จันจุฬา และคณะ (2547) ที่รายงาน ผลสำรวจการเลี้ยงไก่เบตงของเกษตรกรพบว่า ไก่เบตงเพศผู้และเพศเมียอายุประมาณ 24 สัปดาห์ มีน้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 และ 1.69 กิโลกรัม ตามลำดับ และมีน้ำหนักตัวมากกว่าที่รายงานโดย สุนีย์ ตรีมณี และคณะ (2551) ที่รายงานว่า ไก่เบตงเพศผู้และเพศเมียอายุประมาณ 20 สัปดาห์ มีน้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 และ 1.46 กิโลกรัม ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบผลของระดับโปรตีนในอาหารต่อการเจริญเติบโต ดำรัส ชาตธีวงศ์ และวินัย วารี (2549) รายงานว่า ไก่เบตงที่กินอาหารสำเร็จรูปที่มีโปรตีน 18, 15 และ 13 เปอร์เซ็นต์ เมื่อชั่งน้ำหนักที่อายุ 20 สัปดาห์ พบว่า มีน้ำหนักตัวของไก่เพศผู้เท่ากับ 2.14 กิโลกรัม และน้ำหนักตัวของไก่เพศเมียเท่ากับ 1.49 กิโลกรัม ดังนั้น เพศ อายุ และการจัดการด้านอาหารมีผลต่อน้ำหนักตัวของไก่เบตงแตกต่างกัน สำหรับอัตราการแลกเนื้อ (feed conversion ratio: FCR) เกลิงศักดิ์ อังกรเศรณี และคณะ (2561) รายงานว่า อัตราการแลกเนื้อของไก่เบตงที่อายุ 16-18 สัปดาห์ เท่ากับ 3.29 และอัตราการแลกเนื้อของไก่เบตงที่อายุ 20-24 สัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 4.90 ทั้งนี้เนื่องจากไก่เบตงอายุประมาณ 20-24 สัปดาห์ มีการเจริญเติบโตที่ช้าลงจึงส่งผลต่อค่าอัตราการแลกเนื้อที่เพิ่มขึ้น

สมรรถภาพการผลิตไข่ของไก่เบตงเพศเมีย

ปิ่น จันจุฬา และคณะ (2547) รายงานว่า ไก่เบตงเพศเมียเริ่มไข่ประมาณ 23 สัปดาห์ ให้ไข่เฉลี่ย 13 ฟองต่อชุด หรือประมาณ 60 ฟองต่อปี น้ำหนักไข่เฉลี่ย 47.77 กรัม ใกล้เคียงกับรายงานของ Horst (1989) ที่รายงานว่า น้ำหนักของฟองไข่ไก่เบตงมีค่าเฉลี่ย 45 กรัม และจากข้อมูลการประกาศขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น รายงานว่า ไก่เบตงมีน้ำหนักตัวเมื่อให้ไข่ฟองแรก เท่ากับ 1.69 กิโลกรัม น้ำหนักตัวเมื่ออายุ 12 และ 16 สัปดาห์ เท่ากับ 1.09 และ 1.61

กิโลกรัม ตามลำดับ และน้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่ของไก่เบตงเพศผู้ และเพศเมีย เท่ากับ 2.50 และ 2.00 กิโลกรัม ตามลำดับ และมีผลผลิตไข่ 63 ฟอง/ปี (กรมปศุสัตว์, 2557)

ปิ่น จันจุฬา และคณะ (2547) รายงานคุณภาพไข่ของไก่เบตง ได้แก่ ค่าคะแนนสีไข่แดง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.53 ± 1.16 ค่าฮอกยูนิต (haugh unit, HU) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.25 ± 5.25 ความสูงไข่ขาวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ± 0.97 มิลลิเมตร ความกว้างไข่ขาวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.20 ± 1.15 เซนติเมตร ดัชนีไข่ขาวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.04 ± 0.01 ความสูงไข่แดงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.17 ± 1.24 มิลลิเมตร ความกว้างไข่แดงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ± 0.26 เซนติเมตร ดัชนีไข่แดงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.36 ± 0.04 และความหนาเปลือกไข่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 ± 0.03 มิลลิเมตร

ผลผลิตซาก

ผลผลิตซาก (carcass yield) ได้แก่ น้ำหนักซากและชิ้นส่วนต่างๆ ของไก่เบตง ปิ่น จันจุฬา และคณะ (2549) ที่รายงานว่า ไก่เบตงเพศผู้ที่ฆ่าหาละเมื่ออายุ 24 สัปดาห์ มีซากอุ่นเท่ากับ $1,630 \pm 7.60$ กรัม และเปอร์เซ็นต์เนื้อออกสันนอก สะโพก น่อง ปีก ข้าง หัว หัวใจ และม้าม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ± 0.31 , 14.38 ± 0.52 , 13.26 ± 0.24 , 8.56 ± 0.48 , 4.19 ± 0.18 , 4.14 ± 0.28 , 0.55 ± 0.03 และ 0.29 ± 0.04 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สูงกว่าน้ำหนักซากอุ่นของไก่เทศเมียวที่มีค่าเท่ากับ $1,322 \pm 9.52$ กรัม และเปอร์เซ็นต์เนื้อออกสันนอก สะโพก น่อง ปีก ข้าง หัว หัวใจ และม้าม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ± 0.42 , 13.90 ± 0.74 , 11.15 ± 1.28 , 8.44 ± 0.53 , 3.41 ± 0.46 , 3.45 ± 0.54 , 0.41 ± 0.10 และ 0.25 ± 0.06 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ขณะที่ไก่เบตงเทศเมียวมีเปอร์เซ็นต์เนื้อออกสันใน ซี่โครงและหลัง ตับ กึ้น และไขมันในช่องท้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.01 ± 0.62 , 18.05 ± 1.86 , 1.95 ± 0.32 , 2.59 ± 0.55 และ 1.16 ± 1.10 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สูงกว่าไก่เทศผู้ที่มีการเปอร์เซ็นต์เนื้อออกสันใน ซี่โครงและหลัง ตับ กึ้น และไขมันในช่องท้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.55 ± 1.25 , 17.81 ± 1.82 , 1.62 ± 0.15 , 2.37 ± 0.26 และ 0.45 ± 1.10 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ การสะสมไขมันในช่องท้องของไก่เบตงเทศเมียวมีมากกว่าเพศผู้เนื่องจากการทำงานของฮอร์โมนเพศเมียวที่มีหน้าที่กระตุ้นให้มีการสะสมไขมันในช่องท้อง และตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ นิรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนา โชติสังาศ (2539) สุนีย์ ตรีมณี และคณะ (2556) รายงานการศึกษาคุณภาพซากและเนื้อของไก่เบตงภายใต้ระบบการเลี้ยงที่แตกต่างกัน (เลี้ยงแบบขังคอก เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย และเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ) พบว่า เปอร์เซ็นต์ซาก โปรตีน และ คอเลสเทอรอลของไก่เบตงในแต่ละรูปแบบการเลี้ยงไม่แตกต่างกัน แต่เปอร์เซ็นต์ไขมัน ความชื้นของเนื้อน่อง และ

ไขมันในเนื้อหน้าอกของไก่เบตงเลี้ยงแบบชังคอกมีค่าสูงกว่ารูปแบบอื่นๆ นอกจากนี้ เกล็ดศักดิ์ อังกูรเศรษฐี และคณะ (2561) รายงานว่า ไก่เบตงมีผิวหนังมีสีเหลือง หนา และมีความหนึบกรอบ ตรงกับความนิยมของผู้บริโภค

สรุป

“ไก่เบตง” เป็นไก่พื้นเมืองของภาคใต้ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส) มีลักษณะปรากฏแตกต่างจากไก่พื้นเมืองไทยสายพันธุ์อื่น (ประดู่หางดำ เหลืองหางขาว ซี และแดง) ซึ่งมีขนสีเหลืองอ่อนตลอดทั้งตัว จงอยปากและแข้งสีเหลือง ผิวหนังสีเหลือง หงอนจักร ด้านสมรรถภาพการเจริญเติบโตของไก่เบตงนั้นขึ้นกับระยะเวลาจับจำหน่าย โดยจะนิยมจับจำหน่ายช่วงอายุ 16-24 สัปดาห์ โดยไก่เบตงเพศผู้ที่จำหน่ายมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเท่ากับ 2.0-2.5 กิโลกรัม ไก่เบตงเพศเมียเท่ากับ 1.46-2.2 กิโลกรัม อัตราการแลกเนื้อมีความผันแปรไปตามระยะการเจริญเติบโต ด้านประสิทธิภาพการสืบพันธุ์ของไก่เบตงเพศเมียเริ่มไข่ที่อายุเฉลี่ยประมาณ 23 ± 2.50 สัปดาห์ให้ไข่เฉลี่ย 13 ± 4.50 ฟองต่อชุด หรือประมาณ 60 ฟองต่อปี น้ำหนักไข่เฉลี่ย 47.77 ± 3.37 กรัม สำหรับน้ำหนักซากและชิ้นส่วนต่างๆ ของไก่เบตงเพศผู้อายุ 24 สัปดาห์ มีเปอร์เซ็นต์ซากอ่อน เนื้ออกสันนอก สะโพก น่อง ปีก แขนง หัว หัวใจ และม้าม สูงกว่าไก่เบตงเพศเมีย ขณะที่ไก่เบตงเพศเมียมีเปอร์เซ็นต์เนื้ออกสันใน ซีโครงและหลัง ตับ กึ้น และไขมันในช่องท้องสูงกว่าไก่เบตงเพศผู้ ดังนั้น ไก่เบตงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ จึงมีศักยภาพด้านการผลิต และลักษณะเด่นทั้งด้านรูปร่าง เนื้อ และรสชาติ จึงเป็นไก่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในพื้นที่ และสามารถพัฒนาเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมปศุสัตว์. (2557). กลุ่มวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ กองบำรุงพันธุ์สัตว์. ประกาศการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นไก่เบตง. สืบค้นจาก: http://breeding.dld.go.th/biodiversity/chm/pvp_chm/pvp_culture%202.html.
- ดาร์รัส ชาตวีวงศ์ และวินัย วารี. (2549). อายุและน้ำหนักที่เหมาะสมเมื่อส่งตลาดของไก่เบตง. *วารสารสงขลานครินทร์ (วทท.)*, 28, 311-319.
- นิรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนนา โชติสังกาต. (2539). การศึกษาการเจริญเติบโตและผลผลิตซากของไก่เบตงเปรียบเทียบกับไก่พื้นเมืองและไก่ลูกผสมเบตง X พื้นเมือง *วารสารเกษตรศาสตร์ (วิทย.)*, 30, 312-321.

- นิรัตน์ กองรัตนานันท์ และรัตนา โชติสังกาศ. (2544). การเจริญเติบโตและผลผลิตซากที่ระดับอายุต่างๆ ของไก่เบตง ในสภาพการเลี้ยงแบบขังคอกปล่อยพื้น. น. 59-66. ใน: เรื่องเติมการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 39 สาขาสัตว สาขาสัตวแพทยศาสตร์ 5-7 กุมภาพันธ์ 2544. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ.
- เถลิงศักดิ์ อังกรเศรณี, ปิยนันท์ นวลหนูปล้อง, จิรศักดิ์ บารุงศักดิ์ และนัสวีล บุญวงศ์. (2561). รูปแบบการเลี้ยงไก่เบตงของเกษตรกรในจังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส. *วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร ฉบับพิเศษ*, 35 (2), 872-878.
- ทวี อบอุ่น และอรพิน เวชชบุษกร. (2537). การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ ในไก่เบตง ลูกผสมเบตง-โรดและเบตง-บาร์. ยะลา: สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ยะลา กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์.
- ปิ่น จันจุฬา, วรวิทย์ วณิชากิชาติ, อารัง ทองจำรูญ และสมศักดิ์ เหล่าเจริญสุข. (2547). การเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้าน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: การศึกษาลักษณะปรากฏ การเจริญเติบโต เปอร์เซ็นต์ซาก และลักษณะการผลิตไข่ของไก่เบตง. *วารสารเกษตรศาสตร์ (วิทย.)*, 20, 278-288.
- สุนีย์ ตรีมณี, ชัชวาล วิริยะสมบัติ และธีระชัย ช่อไม้. (2551). ค่าทางพันธุกรรมและสหสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของลักษณะน้ำหนักตัวไก่เบตง. น. 229-234. ใน: รายงานผลการวิจัยการผลิตปศุสัตว์ ประจำปี 2551 สาขาการปรับปรุงพันธุ์สัตว์และการจัดการฟาร์ม. กรุงเทพฯ: กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สุนีย์ ตรีมณี, พนม สุขราชภูรี, ชัยวุฒิ อักษรรัตน์ และธีระชัย ช่อไม้. (2556). การเจริญเติบโต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และคุณภาพซากและเนื้อของไก่เบตงภายใต้ระบบการเลี้ยงที่แตกต่างกัน. น. 757-763. ใน: การประชุมวิชาการปศุสัตว์แห่งชาติ ประจำปี 2556 วันที่ 2-4 พฤษภาคม 2556 ณ อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี. นนทบุรี.
- Horst, P., (1989). Native fowl as a reservoirs for genomes and major genes. *Archive Fur Geflu glehunde*, 53, 93-101.
- Chanjula, P. and K. Pattamarakha. (2002). Betong chicken raising in Southern Thailand: A Preliminary Survey. *Asian Australasian Journal of Animal Sciences*, 8(2), 14-24.